

nyugdíjba ment. Akkor kezdett könyve megírásához, amivel kissé megelőzte korát. Szibéria, legalábbis nyugaton, csak egy-két évtizeddel később került az érdeklődés középpontjába, amikor egyrészt ismertté vált végtelen gazdagsága, másrészt felismerték, hogy sok vonatkozásban Kanada északi részéhez hasonló, harmadsorban a politikai klíma is kedvezőbbé vált.

A misszionáriusról több írás is megjelent nyomtatásban, közülük a legjelentősebb a *Western Home Monthly* magazin 1931. októberi számában olvasható *Tales of Hoffman*, vagyis *Hoffman meséi* címmel.

Nyolcvanegy éves korában, 1958 októberében munka közben érte utol a halál. Életereje teljében, miután este még magyarosan nyárson sütötte a szalonnáját, ahogy egész életében tette. Az Úr, akinek szolgálatát kényszerből választotta, meghallgatta imáját, amely így szólt:

*Let me die, working
Still tackling plans unfinished, tasks undone!
Clean to its end, swift my race be run,
No laggard steps, no faltering, no shrinking
Let me die, working.*

Nyersfordításban:

*Hagyj munkában meghalni,
amikor még tervekkel küzdök, feladatokat teljesítek!
Végig tiszta legyen gyorsan zajló életem futása,
lassulás, botladozás, félelem nélkül.
Hagyj munkában meghalni.*

K
Ö
N
Y
V
J
E
L
Z
Ő

Benamy Sándor: K. L. MÉRNÖK NAPLÓJA. Epocha, Budapest, 1982. **ÁLLAMPOLGÁR VOLTAM KÖZÉP-EURÓPÁBAN.** Magvető, Budapest, 1983. – Két Benamy-könyv új kiadását kaphatta rövid időn belül kézhez az olvasó; az elsőnek műfaja kimondottan regény, s először *Válságok évei* címmel jelent meg 1937-ben–, a másodikat a „Tények és tanúk” c. sorozatban adta ki a Magvető, első teljes kiadása – 1941. évi betiltása után – 1948-ban látott napvilágot a budapesti Csokonai Kiadó gondozásában, ez inkább regényes dokumentumkönyvnek nevezhető.

A *K. L. mérnök naplója*-nak első személyű hőse lírai őszinteséggel, nem csillapuló elkéséredéssel számol be életének válságos korszakáról: hogyan vándorol, keres munkát és nyomorog mint vegyész-mérnök a gazdasági világválság 1929-et követő éveiben, szerelmesének halála után, feltehetően Erdélyben és Magyarországon (nem nevezi meg az országokat és városokat). Az éhezés és a gyász egyhangú és változatos

hónapjaiban az az utópisztikus vágy fűti, hogy saját vegyész munkáját s szerelmesének hagyatékát – egy szakmai felfedezését – a háború megakadályozására használja fel; ez a törekvés hozza össze végül azzal a lánnyal, aki feloldja magányát s megbékíti sorsával, bár a kitörő világháború realitása megcsúfolja ábrándjait.

Az *Állampolgár voltam Közép-Európában* ugyancsak szerelmi történeten át ábrázolja a kort, a társadalmi környezetet, de sokkal élesebben, egyértelműbben. Hőse, maga az író, Bécsben tölti az 1938-as esztendő első hónapjait, mint újságíró-riporter (egy kolozsvári lap tudósítója), – könyvbéli szerelmes, Emília, közben két, különböző irányzatú bukaresti lapnak tudósít, s megrázóan hiteles képet ad az Anschlussról, Hitler ausztriai bevonulásáról, a hitleristák uralmának első napjairól, heteiről: az ostobaság és az embertelenség rohamos térhódításáról, a faji diszkrimináció, a koncentrációs táborok és az emberirtás rémségeiről.

K. G.